

PADASJOKI, Kainiemi

Kaivaus

Juha Laurén 1986

PADASJOKI, Kainiemi

#12576 01 0001

Arkistotietoja

Kunta: Padasjoki

Kylä: Kainiemi

Tila 1:63, omistaa Salme Karttunen

os. Lohimiehenpolku 3 C, 00650 HELSINKIN

Sijainti: Peruskartta 1:20 000 2143 04 VESIJAKO (1965)

x = 6809 19

y = 554 40

z = 111 m

Aikaisemmat tutkimukset: Matti Huurre 1971, inventointi

Matti Huurre ja Jussi-Pekka Taavitsainen,
tarkastus 1986

Paikalta saadut löydöt: KM 19292:1-9, 23305:1-6, **23247:1-136.**

Kertomukseen liittyvät kartat:

Peruskarttaote 1:20 000 A4 s. 7

Yleiskartta 1:500 A4 s. 8

Vaaituskartta 1:100, kaivausalue I A4 s. 9

Vaaituskartta 1:10, kaivausalue II A4 s. 10

Liesi ruudussa 102/210, 1:10 A4 s. 11

Profiilit 1 ja 2 tutkimusalueesta A4 s. 12

Kertomukseen liittyvät negatiivit: 66124-66131

Kertomukseen liittyvät diapositiivit: 11250-11255

Luettelo kertomukseen liittyvistä kartoista, negatiivista ja diapositiiveista s. 6 .

Tehtävänä Padasjoen Kainimessä tilan RN:o 1:63 alueella oli kaivamalla poistaa muinaisjäännös suunnitellun kesämökin ja vajan alueelta.

Työ suoritettiin 11.8.- 22.8.1986 välisenä aikana. Kaivauksen johtajana toimi Juha Laurén ja piirtäjänä Simo Vanhatalo. Apuna toimi 4-6 kaivausapulaista.

Kaivaus rahoitettiin koekaivausryhmän varoin. Palkka ym. kuluja oli yhteensä n. 2, mk.

Alueen topografiasta

Tutkimusalue sijaitsee Vesijaon etelärannalla alueella, laajahkon kivikautisen asuinpaikan länsiosassa, jossa rantatörmä kohoaa jyrkästi n. 3,5 m nykyisen vedenpinnan yläpuolelle. Rantatörmän jälkeen maanpinta nousee hyvin loivasti kohti pohjoista. Maaperä on hienoa hiekkaa, joka ylempänä muuttuu karkeammaksi.

Suuri osa Kainiemen muinaisjäännösalueesta on mökkiasutuksessa ja siitä johtuen osin tuhoutunut.

Tutkimusalueesta n. 120 m pohjoiseen sijaitsevalla mäellä kertoi mv. Antti Hakia sijaitsevan vanhan kalmiston (ks. kartta s. 7), "Jonne vainajat on haudattu omatekoisiin puuarkkuihin ne vaatteet ja korut päällä, jotka vainajalla on ollut kuolinhetkellään".

Kalmiston ajoitukseksi kerrottiin "Antti Hakian isoisan isoisan aikainen".

Paikalla erottui hiekkapohjaisella kankaalla lähinnä itä-länsi-suuntaisia soikeahkoja painanteita. Paikan yli kulkeva metsäautotie on sotkenut osan painanteista.

Alueen tutkimus

Kaivaukset suoritettiin kahdella eri tutkimusalueella, joista pohjoisemman, alue I, muodosti suunnitellun mökin paikka ja ete-

läisemmän, alue II, suunnitellun vajan paikka (ks. kartta s.8)
Kyseiset alueet oli merkitty maanomistajan toimesta maastoon puu-
paaluin. Alue I:n pinta-ala oli 9 x 12 m ja alue II:n 8,5 x 5 m.
Yhteensä kaivettiin 150,5 m².

Kaivausalueet paalutettiin 2 x 2 m:n ruutuihin ja siinä kytettiin
maantieteellistä xy-koordinaatistoa, missä x-akselin suunta on
12⁰/360⁰. Kiintopisteenä käytettiin kaivausalue I:n eteläreunas-
sa ollutta kantoa, jonka korkeudeksi saatiin 111,48 m (kp. pl.
161).

Alue I

Alue I, josta maanomistaja oli kaatanut puut, kaivettiin kahdessa
tasossa, joista ylempi oli 10-15 cm paksu ja alempi ulottui puhtaa-
seen maahan saakka eli käytännössä n. 35-40 cm:n syvyyteen.

Löydöt alkoivat heti turpeen alta ja niitä oli eniten ylempässä
kaivauskerroksessa. Alempi kaivauskerros oli huomattavasti vähä-
löytöisempi. Alimmat löydöt tulivat n. 30 cm:n syvyydeltä.

Keramiikkaa, jota on yhteensä 2300 g on ilmeisesti, ainakin hyvin
suurelta osin samasta astiasta ja löydöt keskittyvät ruutuihin
104/206, 104/208, 106/208 ja 108/208.

Kvartsi-iskoksia, -ytimiä ja -esineitä on yhteensä 1172 g, jotka
löydöt keskittyvät ruutuihin 102/206, 106/204 ja 106/210.

Piitä on vain yksi pala, levymäinen liuske-esine on ruudusta
104/200.

Palanutta luuta ei alue I:ltä tavattu.

Kiinteitä rakennelmia edustaa liesi ruudusta 102/210 (ks. kartta
s.11). Se oli halkaisijaltaan n. 90 cm piehehköistä laakakivistä
kahteen kerrokseen ladottu. Hiekka liesikivien välissä ja lieden
ympärillä oli punertavaksi palanutta. Ylemmän ja alemman kiviker-
roksen välissä oli hiiltä, jota otettiin talteen radiohiiliajoitus-

ta varten. Lieden alla nokivana jatkui alaspäin kaveten, n. 20 cm alemman kiveyksen alapuolelle. N. 70 cm säteellä lieden ympäriltä ei tavattu yhtään löytöä. Toisaalta hiekka lieden yläpuolella näytti täysin koskemattomalta, joten kyseessä ei liene pyykkipadan lämmittämistä varten tehty nuotiokiveys, joita paikalla kerrottiin olleen, vaan rakennelma liittyyneen muihin paikalta saatuihin löytöihin.

Ruudusta 106/210 n. 15 cm:n syvyydessä oli epämääräinen palaneesta ja hiekasta, noesta ja hiilestä koostuva läikkä, joka ulottui alaspäin kaveten n. 50 cm:n syvyyteen. Hiiltä ei kuitenkaan ollut riittävästi ajoitusta varten.

Hiekka kaivausalueen länsiosassa oli jonkin verran värjäytynyttä, mutta varsinaisen ns. kulttuurikerroksen erottamista hankaloitti paikalla kasvaneen puuston voimakas juuritoiminta. Alueen lounaiskulmassa oli tunkio.

Alue II

Alue II kaivettiin yhdessä tasossa puhtaaseen maahan saakka. Käytännössä alueen tasokaivaus olisi ollut erittäin hankalaa, koska alueella kasvoi sankka männikkö, ja kaivaus suoritettiin mahdollisimman paljon juuristoa säästäten. Lopuksi alue II peitettiin.

Löytöjä saatiin eniten pintamaasta ja löytökerros oli paksuimmillaan n. 30 cm.

Keramiikkalöydöt keskittyivät ruutuihin 75/218 ja 77/220. Yhteensä saviastianpaloja saatiin 166 g.

Kvartsi-iskoksia ja -esineitä saatiin 1422 g ja ne jakaantuvat suhteellisen tasaisesti koko kaivausalueelle. Kivilaji-iskoksia saatiin 1 kpl ja palanutta luuta 22 g.

Maan värjäytyneisyyttä oli vaikea havainnoida tiheässä juuristossa, mutta hiekka muuttui selvästi punertavammaksi y-koordinaatti 77:n pohjoispuolella.

Sekä kaivausalue I:n että II:n löydöt ovat kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, mutta keramiikkalöydöt ovat toisistaan poikkeavat. Kaivausalue I:n keramiikka on tyypillistä kampakeramiikkaa. Kaivausalue II:n keramiikka on koristelematonta, sileäpintaista, sisäpinnalta naarmutettua. Sekoite on karkeaa kivimurskaa. Tämä keramiikka ajoittuu ilmeisesti myöhäiselle kivikaudelle.

Sekä kaivausalue I että II saatiin kokonaan tutkittua, joten kyseisille alueille voidaan rakentaa niille suunnitellut rakennukset.

Helsingissä 29.9.1986

Juha Laurén
tutkija

Kertomukseen liittyvät kartat:

Ote peruskartasta 1:20 000 nro 214304 (1965)	A4 s. 7
- kartassa tutkimusalue merkitty puneella ja hist. ajan kalmisto vinoviivoituksin.	
Yleiskartta 1:500	
- karttaan merkitty kaivausalueet I ja II	A4 s. 8
Vaaituskartta 1:100 kaivausalue I:stä	
- karttaan merkitty myös lieden ja läikän sijainti	A4 s. 9
Vaaituskartta 1:100 kaivausalue II:sta	A4 s. 10
Liesi ruuduaa 102/210 1:10	A4 s. 11
Profiilit 1 ja 2 tutkimusalueesta	A4 s. 12
Kertomukseen liittyvät negatiivit ja diapositiivit:	

neganro dianro

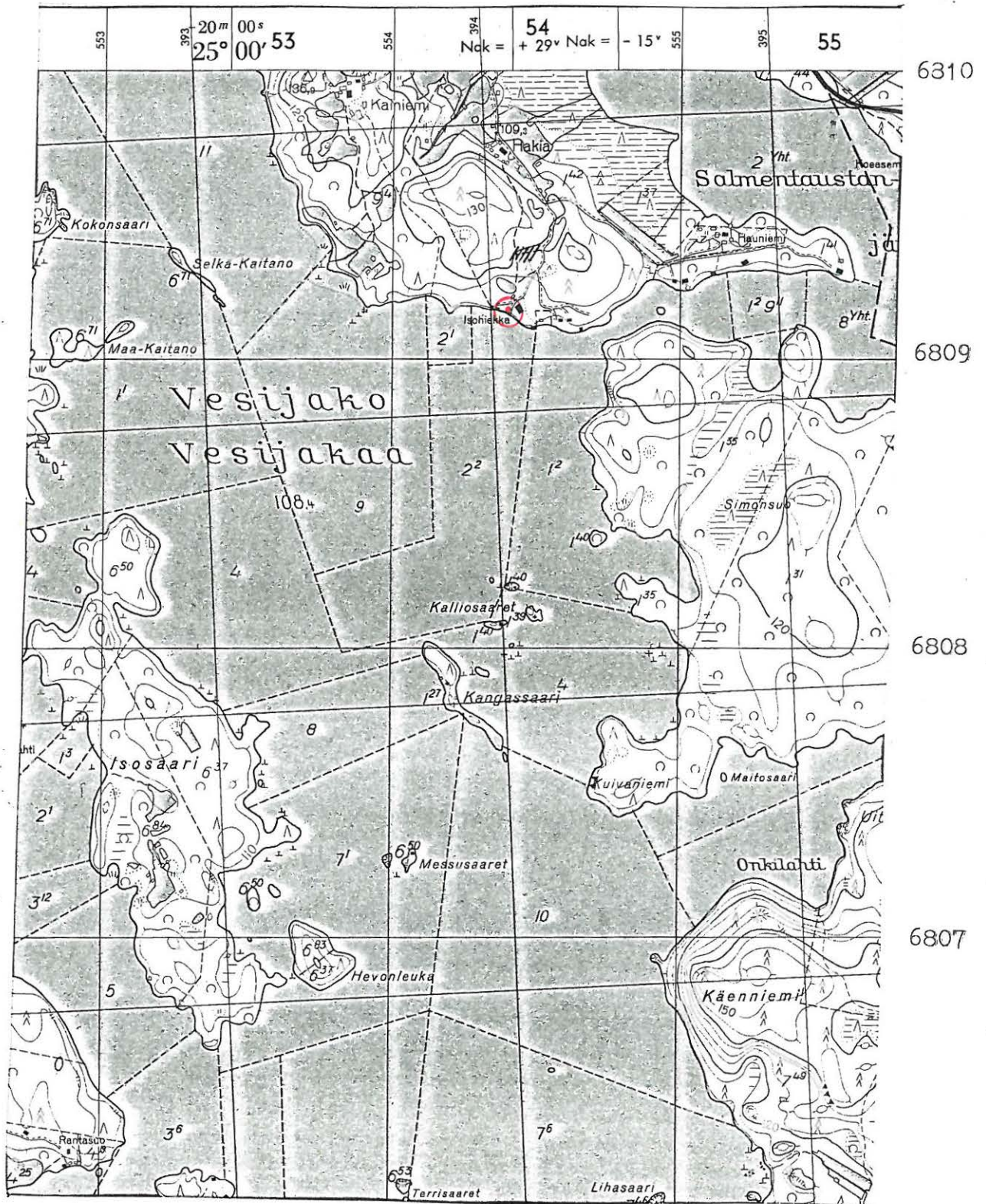
66124	11250	Yleiskuva Kainiemen kivikautisesta asuinpaikasta. Kuva etelästä.
66125		Yleiskuva tutkimusalueesta. Kuva etelästä.
66126	11251	Kaivausalue I ennen kaivausta. Kuva idästä.
66127		Kaivausalue II peitettynä. Kuva luoteesta.
	11252	Kaivausalue II. Pohjoisesta.
66128		Liesi ruudussa 102/210,1. kaivaustaso. Idästä.
66129	11253	Liesi ruudussa 102/210, ylempi kivikerros. Kuva idästä.
66130		Liesi ruudussa 102/210, alempi kivikerros. Kuva idästä.
	11254	Läikkä, kaivausalue I, ruutu 106/210. Profiili etelästä.
66131		Turpeen poisto käynnissä alue II:lta. Kuva lounaasta.
	11255	Painanne tutkimusalueen pohjoispuolella sijaitsevasta hist. ajan kalmistosta. Kuva kaakosta.

PADASJOKI, Kainiemi

Juha Lauren 1986

Ote peruskartasta 2143 04 VESIJAKO (1965)

- tutkimusalue merkitty punaella
- hist. ajan kalmisto merkitty vinoviivoituksella

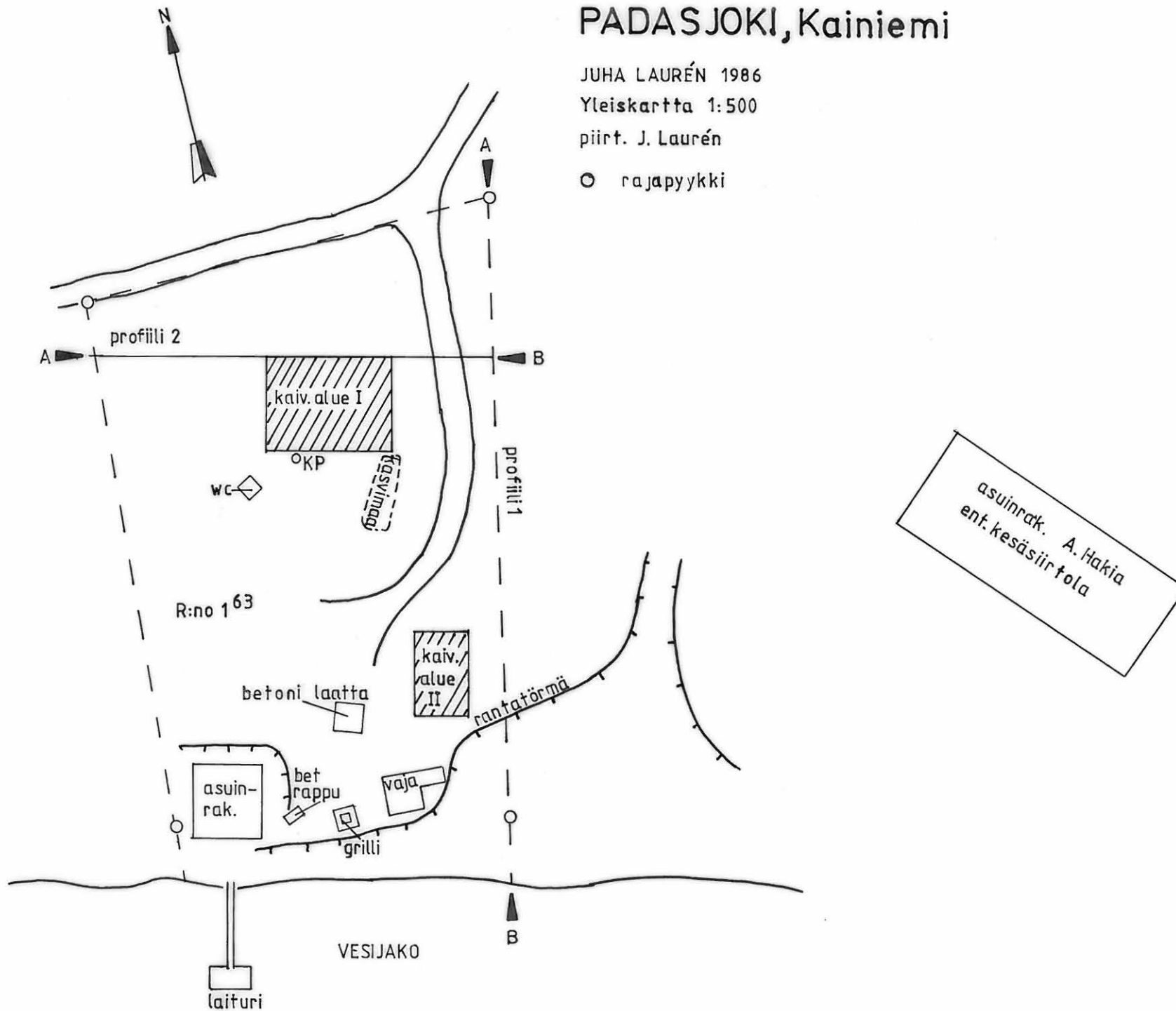
PADASJOKI, Kainiemi

JUHA LAURÉN 1986

Yleiskartta 1:500

piirt. J. Laurén

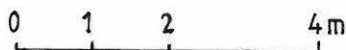
○ rajapyykki

PADASJOKI Kainiemi

JUHA LAURÉN 1986

VAAITUSKARTTA, MK 1: 100

Piirt. J. Laurén

[123] koordinaattiluku

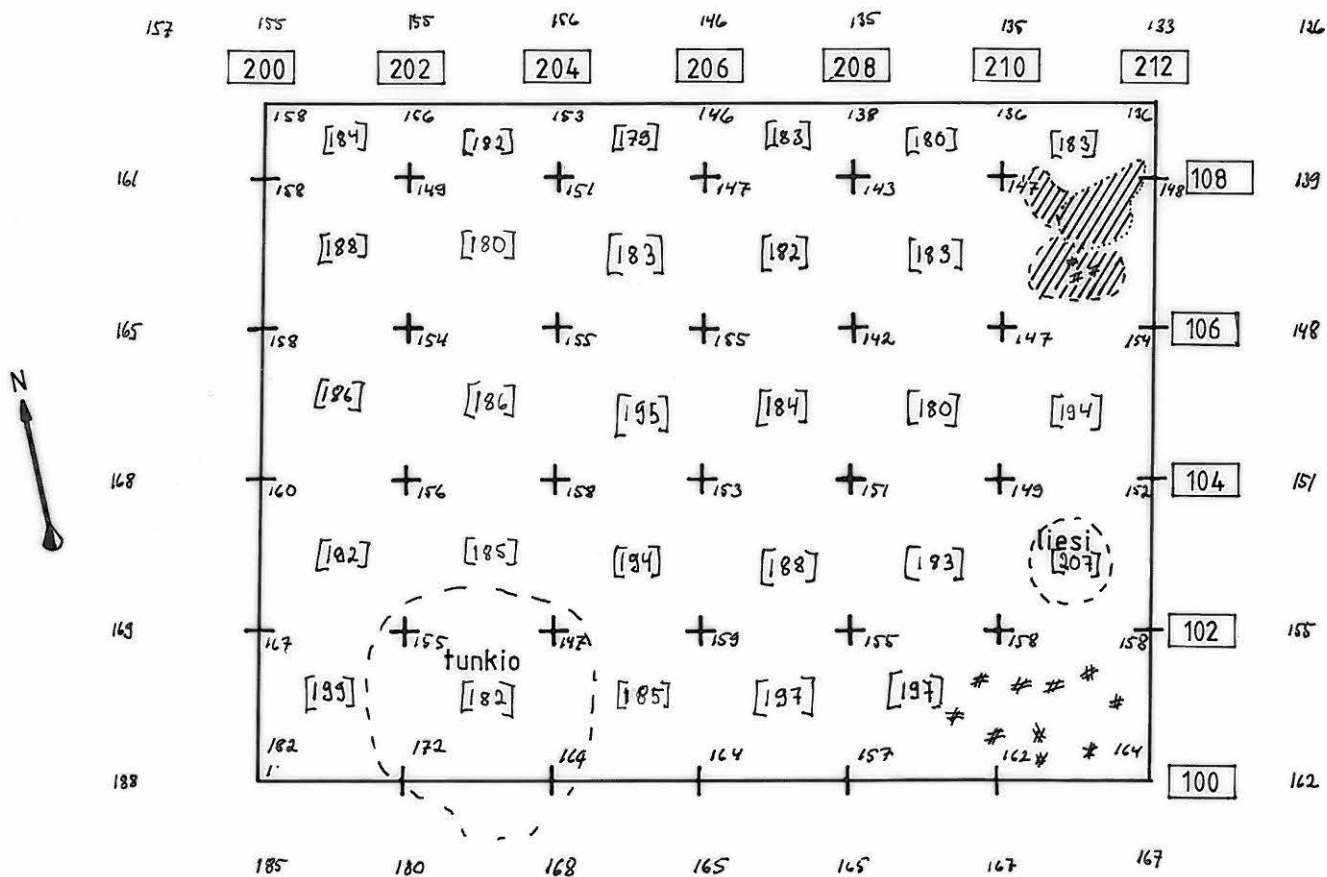
125 pintaluku

[120] pohjaluku

 punertavaa hiekkaa

 hiili ja noki

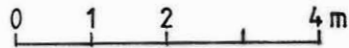
Alue I

PADASJOKI, Kainiemi

JUHA LAURÉN 1986

VAAITUSKARTTA MK. 1:100

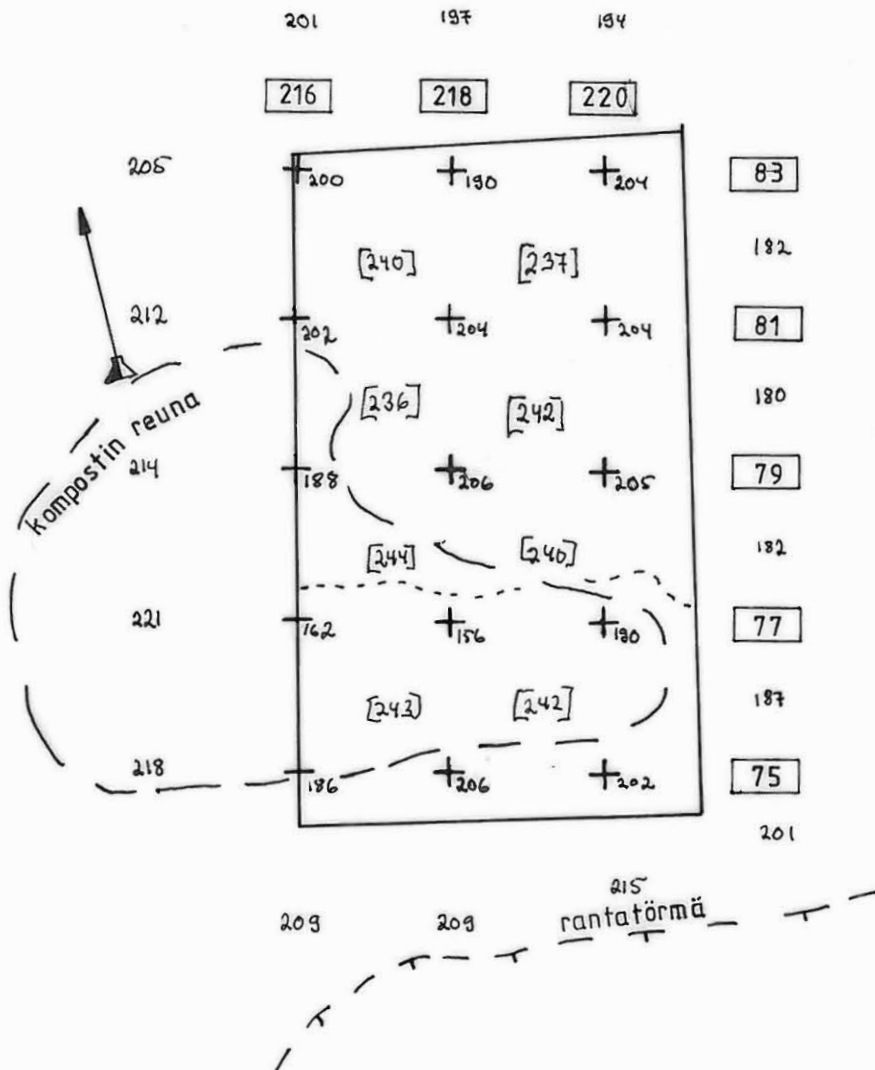

[123] koordinaattiluku

124 pintaluku

[125] pohjaluku

Alue II

PADASJOKI, Kainiemi

JUHA LAURÉN 1986

LIESI RUUDUSSA 102/210, MK: 1 10

 palanut punertava hiekka

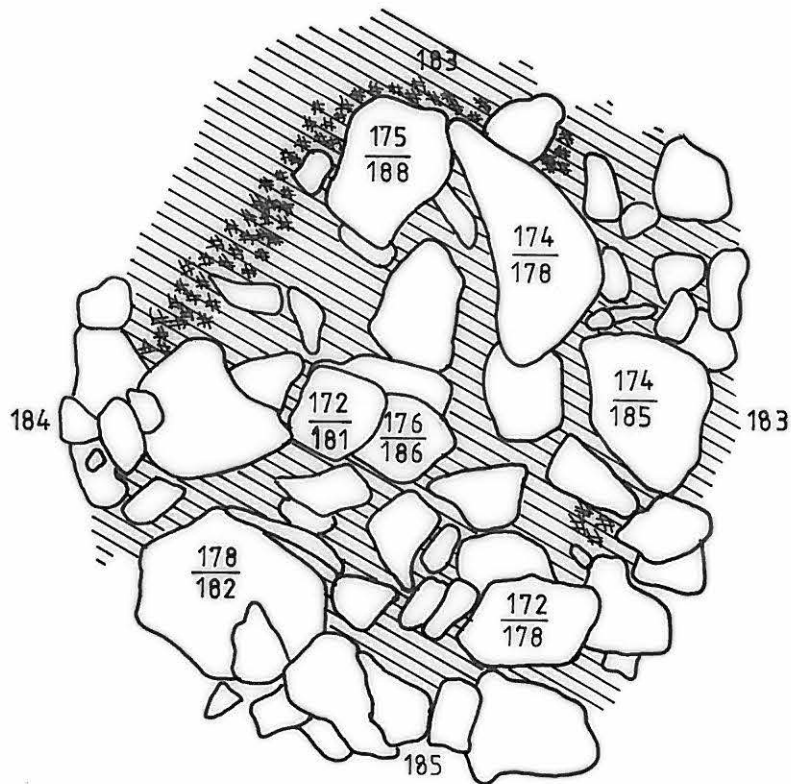
KP: 111,48 mpy

KP.PL.:161

 hiili- ja nokimaa

 kivi

104 / 210
+

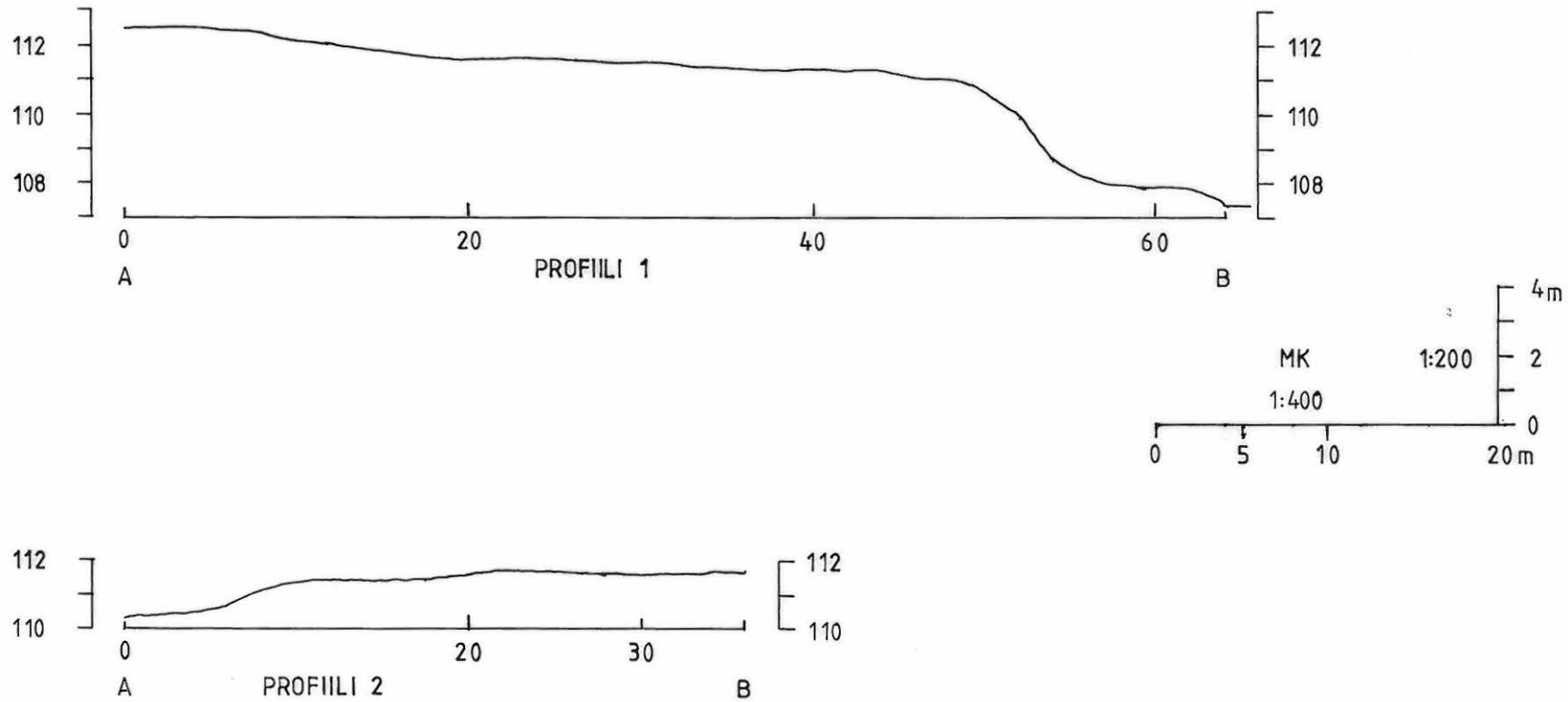
102 / 210
+

PADASJOKI, Kainiemi

JUHA LAURÉN 1986

Profilikartta

piirt. J. Laurén

PADASJOKI, Kainiemi

Juha Lauren 1986

kuvat Simo Vanhatalo

66124

Yleiskuva Kainiemen kivikautisesta asuinpaikasta.
Tutkimusalue merkitty nuolella. Kuva etelästä.

66125

Yleiskuva tutkimusalueesta. Oikealla alakulmas-
sa kaivausalue II ja taustalla tukkipinon vasem-
malla puolella kaivausalue I. Kuva etelästä.

PADASJOKI, Kainiemi

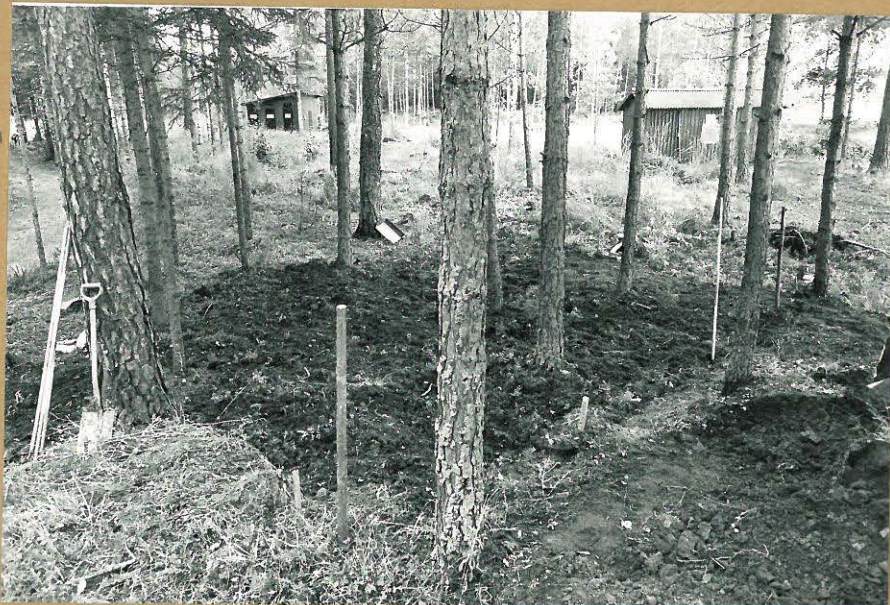
Juha Laureň 1986

kuvat Simo Vanhatalo

66126

Kaivausalue I ennen kaivausta. Kuva idästä.

66127

Kaivausalue II peitettynä. Kuva luoteesta

PADASJOKI, Kainiemi

Juha Lauren 1986

kuvat Simo Vanhatalo

66128

Liesi ruudussa 102/210 1. kaiv. taso,

Kuva idästä

66129

Liesi ruudussa 102/210, ylempi kivikerros.

1. kaiv. taso. Kuva idästä

PADASJOKI, Kainiemi

Juha Lauren 1986

66130

Liesi ruudussa 102/210, alempi kivikerros
Kuva idästä.

66131

Turpeen poisto käynnissä alue II:lta
Kuva lounaasta.